

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 20, maj 2025 07:35

Anna Dąbrowska

Odśloni: 1280

Samorządy sprzeciwiają się praktyce Wojewodów pomniejszającej ich dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości użytkownikom wieczystym. Ministerstwo Rozwoju i Technologii deklaruje, że zabezpieczy ich interesy.

W czwartek, 15 maja, miało miejsce posiedzenie Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dyskusje dotyczyły m.in. wysokości dochodu powiatów i miast na prawach powiatu ze sprzedaży nieruchomości użytkownikom wieczystym, negatywnych dla JST skutków zmiany ustawy o finansach publicznych oraz nowelizacji przepisów dotyczących audytu wewnętrznego.

A jednak dotyczy

Związek Powiatów Polskich podniósł temat dotyczący ubiegłorocznej zmiany przepisów *ustawy o finansach publicznych*, która nie była uzgadniana z samorządami, choć wywiera wpływ na wydatkowanie środków z Funduszu Pracy.

– (...) *Dostaliśmy informację dzień przed przyjęciem tego projektu przez Radę Ministrów, że projekt jest przesyłany do nas do wiadomości, (...) natomiast nie dotyczy jednostek samorządu terytorialnego (...)* – relacjonowała mec. **Bernadeta Skóbel** z ZPP. – *Po kilku miesiącach okazało się, że owszem, projekt dotyczy jednostek samorządu terytorialnego. Bezpośrednio Funduszu Pracy, a konkretnie, nie wiem, czy jeszcze „nie rozleje się” w przypadku innych funduszy celowych.*

Sprawa dotyczy art. 29 ustawy o finansach publicznych.

– (...) *1 kwietnia Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazało pismo do poszczególnych Marszałków (...), że w związku z wejściem w życie tego przepisu są dokonywane zmiany zasad podziału środków Funduszu Pracy i jeżeli chodzi o stosowanie algorytmu czy podziału środków, to poza tym, że jest dzielona ogólna kwota, którą dostają poszczególne urzędy pracy, to jeszcze dodatkowo w ramach tego podziału, w ten sam sposób, są dzielone na całą Polskę środki na dodatki motywacyjne – mówiła Bernadeta Skóbel. – Skutek jest taki, że są powiatowe urzędy pracy, które pomimo tego, że nie planowały wydatków w tym zakresie, zostały „zaszczycone” środkami na dodatki do wynagrodzeń. Ale są też takie urzędy pracy, które w tym momencie, już można powiedzieć, te środki rozdysponowały i dowiedziały się w kwietniu, że tak naprawdę nie mają środków na to, żeby te wydatki pokryć. Dodatkowo, w poszczególnych województwach były robione symulacje co by było, gdyby tak od 1 czerwca na podstawie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia potencjalnie dodatki motywacyjnie mógł dostać każdy pracownik powiatowego urzędu pracy i dodatek ten został zwiększony z 600 zł do 1000 zł. W niektórych powiatowych urzędach pracy wychodzi, że pracownicy otrzymywaliby 100-200 zł, co – nie muszą mówić – raczej nie działa motywacyjnie.*

Bernadeta Skóbel zwróciła się z pytaniem o możliwość wycofania się z tej regulacji w obecnym roku, w kontekście Funduszu Pracy. Postulowała również, by strona rządowa odniosła się nie tylko do tego, w jaki sposób można rozwiązać problem, który już wystąpił, ale również do tego, jak zapobiec ewentualnym niekorzystnym sytuacjom w przyszłości. ZPP oczekuje także wyjaśnień, dlaczego projekt procedowany był z pominięciem opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

– *Dochodzi do kuriozalnej sytuacji, gdzie z poziomu centralnego, rządowego, jest podejmowana decyzja, w jaki sposób dyrektor urzędu pracy ma zarządzać środkami, które otrzymuje na realizację wszystkich*

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 20, maj 2025 07:35

Anna Dąbrowska

Odśloni: 1280

---

zadań fakultatywnych – oceniła prawniczka.

Dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Finansów **Marek Wiewióra** zadeklarował, że resort w najbliższym czasie pochyli się nad problemem i przedstawi swoje stanowisko. Temat będzie prawdopodobnie kontynuowany na posiedzeniu plenarnym KWRiST.

Nowa praktyka Wojewodów i jej skutki dla starostw

Śląski Związek Gmin i Powiatów zgłosił problem dotyczący wysokości dochodu powiatów i miast na prawach powiatu ze sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz użytkowników wieczystych.

*– Do czasu nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami (UGN), co nastąpiło 26 maja 2023 roku, z tytułu wpłat ze sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz użytkowników wieczystych potrącane były dochody w wysokości 25 %, które stanowiły dochód powiatu – przedstawiał problem **Przemysław Kamiński**, Zastępca Prezydenta Bielska-Białej. – (...) Po nowelizacji ustawy, Wojewoda Śląski pismem z 4 października przekazał interpretację art. 23 ust. 3 UGN-u. Zdaniem Wojewody artykuł ten zawiera katalog zamknięty i wpływy z wszelkich niewymienionych w nim literalnie tytułów oraz w przypadku braku odesłania w innych ustawach do odpowiedniego stosowania tego artykułu uznaje się za podlegające potrąceniu jako dochód powiatu w stawce 5 %. (...) Powyższe stanowisko stoi w sprzeczności ze stanowiskiem Ministra Rozwoju i Technologii, wyrażonym w formie opinii w sprawie stosowania tego artykułu z dnia 3 grudnia 2024 roku. (...) Stanowisko Wojewody jest również sprzeczne z uzasadnieniem do projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami. (...) Stoimy na takim stanowisku, że skoro z tytułu użytkowania wieczystego na terenie naszych starostw, w tym przypadku miast na prawach powiatu, pobieramy 25 % i wykonujemy te same czynności jak przy sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa, (...) to potrącenie powinno wynosić 25 %. W związku z powyższym oczekujemy, żeby albo ujednoczono wykładnię tych przepisów, albo – bo tutaj wiemy, że Wojewodowie różnie do tego podchodzą – żeby po prostu doprecyzowano to w inicjatywie legislacyjnej.*

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Hanna Majszczyk** odmówiła zajęcia stanowiska w tej sprawie na posiedzeniu.

– Mówimy o konkretnej sprawie, która zaistniała w konkretnym już postępowaniu, że Wojewoda zakwestionował jakieś rozliczenia przeprowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego i teraz stawianie tej sprawy w ten sposób, że my tutaj zdecydujemy o jakimś trendzie, w którym powinno się pójść, jest zgoła, moim zdaniem, niewłaściwe, ponieważ nie znamy tego konkretnego przypadku ani też, jak to wyglądało i jak wyglądają akta tej sprawy – tłumaczyła.

Bernadeta Skóbel zwróciła dodatkowo uwagę na to, że sprawa nie dotyczy tylko Województwa Śląskiego

– Podobny problem już mamy w Województwie Łódzkim i sytuacja – można powiedzieć – rozlewa się na całą Polskę. – mówiła – (...) to nie dotyczy tylko i wyłącznie praktyki Wojewodów. Natomiast zwracam uwagę na to, że my działamy w zaufaniu do administracji rządowej w momencie, kiedy otrzymujemy projekt z oceną skutków regulacji, gdzie w ocenie skutków regulacji jest przeprowadzona ocena skutków również finansowych, a w tym przypadku tak było, gdzie wskazano, że dochody będą wynosiły 25 %.

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 20, maj 2025 07:35

Anna Dąbrowska

Odslony: 1280

Samorządy zwracały uwagę na to, że i tak w momencie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, w perspektywie czasowej dalszej te dochody jednostek samorządu terytorialnego spadną. Pewnym „osłodzeniem” tej sytuacji było to, że będziemy mieli te dochody właśnie w wysokości 25 % i takie symulacje w ocenie skutków regulacji były dokonywane. Zwracam uwagę na to, że w ramach uzgodnień międzyresortowych ten projekt też był uzgadniany przez Ministerstwo Finansów (...).

Bernadeta Skóbel podkreśliła, że w przypadku ewentualnej korekty art. 23 UGN, należałoby zrobić ją w taki sposób, by samorządy, które dokonały sprzedaży przed wejściem w życie tej zmiany, nie były poszkodowane.

W toku dyskusji **Przemysław Kamiński** przywołał również pismo Ministra Finansów z 14 maja bieżącego roku, w którym szef resortu – w sprawie dotyczącej Rybnika – podzielił stanowisko Wojewody stwierdzające, że Powiat nie był uprawniony do potrącenia kwoty w wysokości 25 %.

– Wygląda na to, że wprowadzając takie roszczenie i uprawnienie dla użytkowników wieczystych, którzy mają roszczenie o sprzedaż, zmieniając praktykę poprzez Wojewodów, Skarb Państwa chce po prostu te 20 % najzwyczajniej w świecie zarobić – mówił.

Zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Nieruchomościami w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Filip Syrkiewicz** potwierdził, że resort od początku stał na stanowisku, że dochody powiatów w omawianych okolicznościach powinny wynosić 25 %.

– To nie jest tak, że resort tego problemu nie widzi, również w sferze legislacyjnej. Wprost przeciwnie. Właśnie sygnały od państwa, sygnały z powiatów, głównie z Województwa Śląskiego, skłoniły nas do tego, żeby przygotować projekt takich rozwiązań – mówił. – On będzie procedowany w ramach najbliższych projektów w obszarze gospodarki nieruchomościami. (...) Ponieważ nie został jeszcze wpisany do wykazu prac legislacyjnych, trudno jest przesądzać, z jakim projektem to będzie skorelowane. (...) ten przepis będzie miał charakter doprecyzowujący. On nie będzie kreował żadnej nowej rzeczywistości, tylko w istocie będzie sankcjonował to, co było zgodne z intencją ustawodawcy, jeżeli chodzi o przedmiot tej preferencyjnej bonifikaty (...).

Strona samorządowa będzie wnioskowała o to, by temat został poruszony również na posiedzeniu plenarnym.

Warunki audytu wewnętrznego JST

Ważna dyskusja dotyczyła również projektu *ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw*.

Akt ma odpowiadać na problemy związane z funkcjonowaniem kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego. Jedną z kluczowych zmian, zwracającą uwagę samorządów, dotyczy ustalenia nowego progu warunkującego prowadzenie audytu wewnętrznego w JST. Zgodnie z propozycją resortu audyt wewnętrzny ma być prowadzony w jednostkach samorządu terytorialnego, jeżeli w dwóch kolejnych latach budżetowych kwota wykonanych dochodów i przychodów albo kwota wykonanych wydatków i rozchodów przekroczy 67 mln zł.

Komentarz w sprawie zabrał w pierwszej kolejności Wiceprzewodniczący Zarządu Związku Gmin

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 20, maj 2025 07:35

Anna Dąbrowska

Odłony: 1280

Wiejskich RP **Jacek Brygman**. Organizacja już wcześniej proponowała, by próg ten przekraczał 100 mln zł.

– Cieszymy się z tego, że Ministerstwo po wielu latach rozmów i po wielu latach zgłaszania tego problemu podjęło w końcu ten temat, ale kwota zaproponowana przez Ministerstwo nas nie satysfakcjonuje – mówił. – W naszej argumentacji podaliśmy to, że w międzyczasie od tego 2010 roku wzrost przeciętnego wynagrodzenia chociażby wyniósł 153 %, a wzrost – w tym samym czasie – minimalnej płacy wyniósł 226 %. Budżety naszych samorządów w tym czasie, oczywiście w zależności od JST, zmieniły się w granicach 200-250 %. Średnio propozycja podniesienia tej kwoty do 67 mln zł z 40 jest dalece odbiegająca od tego, co wydarzyło się w tym okresie od 2010 roku. Dlatego my, w naszym oficjalnym wniosku, postulowaliśmy ostatecznie o wzrost tej kwoty do 100 mln zł, z jednoczesnym wprowadzeniem zapisu mówiącego o corocznej waloryzacji tej kwoty, np. o wskaźnik wzrostu płacy minimalnej.

Dyrektor Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości w Ministerstwie Finansów **Joanna Stachura** wyjaśniła w jaki sposób ustalono próg.

– To 67 mln zł nie wynika z tego, że tak ktoś to wymyślił – zapewniała – tylko po pierwsze, zrobiliśmy to skumulowaną inflacją, bo jednak wynagrodzenie minimalne było podnoszone w różny sposób; często decyzją polityczną. Inflacja jest bardziej odzwierciedleniem tego, co dzieje się w gospodarce. A po drugie, zrobiliśmy analizy, że przy takim progu 67 mln zł, to powyżej 50 % jednostek będzie jednak miało audyt wewnętrzny. (...) Jeżeli zaczniemy bardzo wysoko podnosić ten próg, to właściwie zwijamy ten audyt – powiem tak kolokwialnie – w jednostkach samorządu terytorialnego. Też do państwa decyzji, jak państwo widzą przyszłość tego audytu w JST. Trzecia sprawa, państwo często mówią o pewnym naruszeniu niezależności itd. Absolutnie naszym celem nie jest naruszanie niezależności samorządów. W żadnym wypadku. Tylko często słyszeliśmy taki głos, że tak jak współpracujemy z tymi audytami w jednostkach rządowych, tak zapominamy często o sektorze samorządowym. Natomiast my, bez zbierania informacji od państwa, czyli właśnie oświadczeń kontroli zarządczej, nie wiemy, co się dzieje. (...) Wytyczne nie są obligujące, tylko wspierające audyt i państwa w zapewnieniu odpowiedniej jakości audytu. Aby pisać wytyczne, musimy znać problemy. Po drugie, też dlatego w sektorze rządowym robimy benchmarki, żeby ten audytor, często jeden, zatrudniony na część etatu, mógł zobaczyć, co się dzieje w innych jednostkach. Do tego też były nam potrzebne te dane statystyczne, o które prosiliśmy, a także opinia Ministerstwa Finansów wydawana, jeśli chodzi o zatrudnienie, o możliwość zwolnienia. To przewidywaliśmy tylko i wyłącznie wtedy, kiedy będziemy mówili o zwolnieniu, jeśli chodzi o niezgodność z prawem czy standardami. (...) To jest bardzo ważne dla kierownika jednostki, który do końca może poprosić o opinię Ministerstwo Finansów czy faktycznie jego audytor działa zgodnie z prawem i standardami. To jest właściwie taka nasza chęć wsparcia państwa w odniesieniu do audytu.

Wśród organizacji zgłaszających uwagi do projektu był Związek Powiatów Polskich.

– To, na co my kładliśmy główny nacisk, to to, że państwo w projekcie po prostu narzucacie pewne rozwiązania organizacyjne w funkcjonowaniu urzędów i starostw i to jest dla nas nie do zaakceptowania – mówiła **Bernadeta Skóbel**. – Tak więc np. co do tego czy można łączyć stanowiska pracy z innymi zadaniami czy nie, bądź gdzie komórka ma funkcjonować i w jaki sposób.

W toku dyskusji przedstawiciel strony rządowej zapewnił, że w projekcie ustawy został wpisany mechanizm waloryzacyjny. Projekt będzie procedowany jeszcze na kolejnym posiedzeniu, gdy zostaną

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 20, maj 2025 07:35

Anna Dąbrowska

Odśloni: 1280

---

zakończono konsultacje społeczne i uzgodnienia międzyresortowe. ZPP zapowiedział również przesłanie kolejnych uwag.

Pozytywne opinie Zespołu

Zespół wydał pozytywną opinię wiązącą do projektu:

- *ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn* (projekt będzie opiniowany również na posiedzeniu Zespołu do Spraw Społeczeństwa Informacyjnego);
- *ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw*;
- *rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie niektórych podatników i płatników, w odniesieniu do których zadania są wykonywane przez naczelnika urzędu skarbowego innego niż właściwy miejscowo*;
- *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od nagród otrzymanych przez Powstańców Warszawskich albo ich małżonków*.

Zespół wydał pozytywną opinię do projektu:

- *ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (RM UDER26)*;
- *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich*;
- *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących*;
- *rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących mających postać oprogramowania* (projekt będzie opiniowany również przez Zespół do Spraw Społeczeństwa Informacyjnego);
- *OSR ex-post do ustawy z 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (ewaluacja OSR)*.

Inne sprawy omawiane na posiedzeniu

W porządku obrad znalazł się projekt *ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw* (UD 196), omawiany już na poprzednim posiedzeniu Zespołu. Stanowi dość dużą nowelizację ordynacji podatkowej o różnym charakterze i dotyczy głównie Gmin. Związek Powiatów Polskich nie zgłaszał do niego uwag. Temat będzie kontynuowany na kolejnym posiedzeniu.

Dalsze procedowanie czeka również projekt *ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę o finansach publicznych*. Akt ten ma wprowadzić z dniem 1 stycznia 2026 r. obowiązek udostępniania w jednym systemie teleinformatycznym informacji o umowach zawartych przez jednostki sektora finansów publicznych i uporządkować kwestie, które obecnie budzą wątpliwości interpretacyjne dotyczące tego obowiązku. Temat zostanie przepracowany na zespole roboczym. Będzie opiniowany również przez Zespół do Spraw Społeczeństwa Informacyjnego.

Jednym z punktów obrad był także projekt *ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa* (RM UDER2), który wprowadza przepis dotyczący postępowania organu w przypadku niedających się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego. Jak zauważyła Bernadeta Skóbel projekt został już przyjęty przez Radę Ministrów i skierowany do Sejmu, dlatego Zespół nie mógł wydać opinii.

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: wtorek, 20, maj 2025 07:35

Anna Dąbrowska

Odśłony: 1280

Mimo wszystko Unia Metropolii Polskich wyraziła krytyczne stanowisko co do propozycji strony rządowej i zapowiedziała starania o zmianę tego przepisu na kolejnych etapach procedowania.

– My nie podzielamy państwa obaw co do tego przepisu – odpowiedział przedstawiciel strony rządowej. – Już dzisiaj sądy orzekają w razie wątpliwości na korzyść podatnika, również co do stanu faktycznego. Po drugie, jednak ten przepis jest tak obwarowany wyjątkami, że naprawdę naszym zdaniem nie ma tutaj ryzyka jakiegóż istotnej zmiany, niekorzystnej dla organów podatkowych. Tym bardziej, że są wprost wskazane wyłączenia w tym przepisie, w których ta zasada nie będzie miała zastosowania.

Kończąc spotkanie Sekretarz strony samorządowej **Marek Wójcik** zwrócił się z prośbą do strony rządowej o formalne zakończenie kwestii podziału rezerwy, tak by możliwe było uruchomienie środków finansowych. Zapowiedział również zorganizowanie kolejnego, trójstronnego spotkania na temat postulatów samorządowych w zakresie finansowania edukacji. Poprosił również o jak najszybsze przekazanie informacji co do determinant na kolejny rok oraz zaproponował zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych KWRiST, dedykowanego ocenie i spostrzeżeniom dotyczącym ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

– W kwestii podziału rezerwy, tej tzw. puli samorządowej, z tego, co pamiętam, Pani Minister Majszczyk na ostatnim posiedzeniu KWRiST akceptowała propozycję strony samorządowej, ale oczywiście, jak trzeba, formalnie przedstawimy to również na piśmie – zapewnił przedstawiciel strony rządowej w odpowiedzi na wystosowany apel. – Jednocześnie, chciałem też powiedzieć, że trwają prace, na linii Ministerstwo Infrastruktury – Minister Finansów, co do podziału tzw. puli drogowej, tych 330 mln z głównej rezerwy, tzw. drogowej, ale również w tej części dodatkowej, na drogi gminne. Chciałem również poinformować, że prace analityczne nad determinantami potrzeb wyrównawczych, ale również nad wagami potrzeb rozwojowych, są już na końcowym etapie i w najbliższym czasie będą kierowane do strony samorządowej 2 projekty rozporządzeń Ministra Finansów (...). Co do propozycji zwołania nadzwyczajnego Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych w kwestii oceny nowej ustawy o dochodach, to oczywiście przekażę propozycję Pani Minister Majszczyk.